

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 125

Decembrie 2009

Muñoz Díaz c. Spaniei - 49151/07

Hotărâre din 8.12.2009 [Secția a III-a]

Articolul 14

Discriminare

Refuzul de a recunoaște valabilitatea unui mariaj rom pentru atribuirea unei pensii de urmaș: *violare*

În fapt – Reclamanta este o resortisantă spaniolă și care aparține comunității rome. În 1971, aceasta s-a căsătorit cu M.D., care, de asemenea, făcea parte din comunitatea romă, conform ritului propriu comunității și au avut împreună șase copii, înscrși în livretul de familie eliberat de administrația spaniolă. În 1986, cuplului i-a fost recunoscută situația de familie numeroasă. În 2000, M.D. a decedat. Acesta a cotizat la securitatea socială timp de mai mult de nouăsprezece ani. Reclamanta a cerut să beneficieze de pensia de urmaș, care i-a fost refuzată pe motiv că nu a fost căsătorită civil cu M.D., decizie confirmată în 2001. Reclamanta a sesizat instanța pentru litigiile de muncă, care i-a recunoscut dreptul de a beneficia de pensia de urmaș. Hotărârea a fost anulată de Tribunalul Suprem de Justiție. Recursul *de amparo* depus de reclamantă a fost respins printr-o hotărâre din 2007.

În drept – Articolul 14 coroborat cu articolul 1 din Protocolul nr.1: privind regimul de pensii de urmaș aplicabil la momentul faptelor, Legea generală privind securitatea socială, în versiunea în vigoare la acel moment, recunoștea dreptul la pensia de urmaș soțului supraviețuitor. Această dispoziție legală era totuși completată atât prin însăși textul legii cât și prin jurisprudența instanțelor interne, inclusiv cea a Tribunalului Constituțional. Când reclamanta s-a căsătorit în 1971 în conformitate cu riturile și tradițiile rome, nu era posibil în Spania, cu excepția unei declarații prealabile de apostazie, de a se căsători altfel decât în conformitate cu riturile dreptului canonic al Bisericii catolice. Desigur, ca urmare, în special, a intrării în vigoare a Constituției spaniole din 1978, reclamanta ar fi putut să se căsătorească civil. Reclamanta susține că ea a crezut cu bună credință că mariajul celebrat în conformitate cu riturile și tradițiile rome, implica apariția tuturor efectelor acestei instituții. Pentru a aprecia buna-credință a reclamantei,

trebuie să fie luat în considerație apartenența acesteia la o comunitate în cadrul căreia valabilitatea mariajului conform propriilor rituri și tradiții nu a fost niciodată pusă la îndoială și nici considerată contrară ordinii publice de către autoritățile naționale, care chiar au recunoscut sub anumite aspecte calitatea de soție a reclamantei. Astfel, forța unei credințe colective a unei comunități din punct de vedere cultural bine definite, nu poate fi ignorată. În plus, există un consens internațional în cadrul statelor membre ale Consiliului European pentru a recunoaște necesitățile specifice a minorităților și obligația de a proteja securitatea, identitatea și modul lor de viață. În speță, convingerea reclamantei privind condiția sa de femeie măritată, cu toate efectele inerente a acestui statut, a fost ranforsată de atitudinea autorităților care i-au recunoscut calitatea de soție a lui M.D. și anume prin eliberarea anumitor documente privind securitatea socială, în special documentul de înscriere în sistem, care stabilea condiția sa de soție și mamă a unei familii numeroase, situație considerată în mod specială demnă de ajutor și care solicita recunoașterea calității de soție. Buna-credință a reclamantei privind valabilitatea mariajului său, confirmată de recunoașterea oficială a situației sale de către autorități, a dus la apariția așteptării legitime din partea reclamantei să fie considerată soția lui M.D. și să formeze cu acesta un cuplu căsătorit recunoscut. După decesul lui M.D este natural că reclamanta a avut speranța că-i va fi atribuită o pensie de urmaș. Prin urmare, refuzul de a recunoaște calitatea de soție reclamantei, în scopul obținerii pensiei de urmaș, contravine recunoașterii prealabile a acestei calități de către autorități. Acest refuz, de asemenea, nu a luat în considerare specificitatea socială și culturală a reclamantei pentru a aprecia buna-credință a acesteia. În această privință, reamintim că în conformitate cu Convenția-cadru privind protecția minorităților naționale, statele parte la această convenție se obligă să țină cont de condițiile specifice ale persoanelor care aparțin minorităților naționale. Având în vedere circumstanțele cauzei, această situație constituie o diferență de tratament disproporționată față de reclamantă în raport cu tratamentul rezervat mariajului de bună-credință. În hotărârea sa, judecătorul de la Tribunalul pentru litigiile de muncă a interpretat legislația aplicabilă în favoarea reclamantei. Această hotărâre a fost totuși anulată de Tribunalul Superior de Justiție fără să reiasă vreo concluzie din specificitatea minorității rome. În lumina celor menționate mai sus, este disproporționat că statul spaniol, care a atribuit reclamantei și familiei sale rome livretul de familie, care le-a recunoscut statutul de familie numeroasă, care a acordat reclamantei și celor șase copii ai săi asistență în materie de sănătate și care a primit contribuțiile soțului său rom la securitatea socială timp de mai mult de nouăsprezece ani, să nu dorească acum să recunoască efectele căsătoriei rome în materie de pensie de urmaș. În fine, Curtea nu poate accepta argumentul Guvernului potrivit căruia ar fi fost suficient ca reclamanta să se căsătorească civil pentru a obține pensia de urmaș reclamată. De fapt, interzicerea discriminării consacrate la art. 14 din Convenție nu-și are sensul decât dacă, în fiecare caz în parte, situația personală a reclamantului în raport cu criteriile enumerate în această dispoziție este luată în considerare ca atare.

Concluzie: violare (șase voturi contra unu).

Articolul 41: 70 000 EUR pentru toate prejudiciile suportate.

© **Consiliul European/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului European (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă.

Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.